

LEDERER

TEKST AF: NIKOLAJ SCHOMACKER, MEDLEM AF FORRRETNINGSUDVALGET, REP. FOR SL

Specialefterskolernes trylledrik

Landets efterskoler og specialefterskoler har en "trylledrik" bestående af lige dele trivsel og faglighed. Det er en sammensætning skolerne værner om, og essensen af arbejdet og filosofien bag skolernes succes.

Og specialefterskolerne oplever en stigende søgning landet over. Årsagen til dette kan skyldes flere ting, udover en særlig historie bag hver enkelt elev, der ønsker at gå på en af landets specialefterskoler. Men jeg mener også der er nogle overordnede årsager til den stigende opmærksomhed, som måske blandt andet skyldes manglen på sammenhæng mellem trivsel og faglighed i andre dele af skoleverdenen.

Den måde begrebet "inklusion" er blevet håndteret på er nok én af de faktorer, som gør sig gældende. Specialpædagogisk undervisning i folkeskolen har siden 2012 været udsat for en kraftig omvæltning. Nogle tilbud blev nedlagt, andre har samlet alt ét sted - sikkert med de bedste intentioner. Nogle elever har sikkert haft gavn af den struktur, mens andre har følt sig sat overfor udfordringer, som de har haft svært ved at overskue.

Skolereform har også haft en vis indflydelse på søgningen. Den har ikke vundet hverken elevernes eller deres forældrenes hjerter. Nye begreber, som understøttende undervisning, lektiecafe og lange skoledage, har ikke været tænkt ordentligt igennem.

En tredje ting, som har haft indflydelse på specialefterskolernes genvundne succes er, at skolerne er blevet dygtigere til dels at tilrettelægge undervisningstilbud, dels at inkludere et større spektrum af elever, og dels at flere specialefterskoler har åbnet muligheden for prøver. Tidligere var flertallet prøvefrie. Men da flere af de unge i dag både har lyst, viljen og færdighederne til at tage en eller to af

folkeskolens prøvefag for fx 9. klasse (FP9), har flere specialefterskoler i dag gjort dette muligt.

Vi undgår ikke at se på de store krav, der stilles børn og unge i dag. De er ambitiøse og arbejdssomme. Men jeg oplever en tendens til, at dette 12-tal popper op alle vegne. Både som prøveresultater hos nogle og som en målsætning hos andre. Er karaktræsset blevet dagens målsætning? Og hvor placere det vores elevgruppe? Det er ikke karakteren, der gør os dygtige, ligesom det ikke er diagnosen, som definerer hvem vi er. Så hvorfor dette blinde fokus?

Set på de bløde værdier, handler det oftest om det vi skal undgå. Undgå mobning, undgå vold og undgå alt mulig andet. Det handler sjældent om, at opnå. Opnå trivsel, opnå glæde eller opnå fællesskab. Det er der ikke tid til, hvis de faglige mål skal nås. Skolen har i dag det ene fokus, der handler om, at eleverne skal blive fagligt dygtige – og gerne indenfor de tidsintervaller, der allerede er fastsat. Hvordan eleverne så har det rent følelsesmæssigt, er ikke på samme dagsorden. Dette, selvom alle intelligente mennesker ved, at det er sundest når trivsel og faglighed følges ad. Det er sundest for alle unge, ikke mindst børn og unge med særlige behov, der ikke har ressourcerne til karaktræsset og ofte bliver isoleret, som dem der ikke slår til og magter skolen.

Og hvad angår efterskolernes trylledrik: opskriften ikke er hemmelig, som i Asterix, og vi så hellere end gerne, at hele skolesystemet adopterede tænkningen om sammenhæng mellem trivsel og faglighed, men vi passer og plejer den, og vi sætter straks en "gryde" over, hvis vi oplever at den er truet. ●

LIGE VÆRD • MERE VÆRD

Landsforeningen Ligeværd ● UFL – Unge for Ligeværd ● FUS – Foreningen af Uddannelsessteder
● DHI – Netværket Den Helhedsorienterede Indsats ● Sammenslutningen af Skoler under
Ligeværd ● B-U-S – Bo- og Udviklingsfonden for borgere med særlige behov

AL HENVENDELSE TIL: FORENINGSFÆLLESSKABET LIGE VÆRD, VEJLBJERGVEJ 8A, 8240 RISSKOV, LIGE VÆRD@LIGE VÆRD.DK, TLF. 8620 8570.